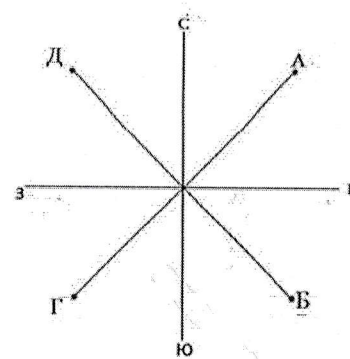

Вариант 6

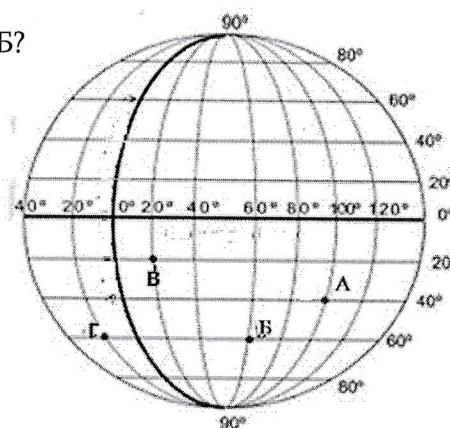

1. На рисунке азимут точки Д равен:

- 1) 225°   3) 45°
- 2) 135°   4) 315

2. Какие географические координаты на рисунке имеет точка Б?

- 1) с.ш. 60°, з.д. 60°
- 2) с.ш. 60°, в.д. 60°
- 3) ю.ш. 60°, з.д. 60°
- 4) ю.ш. 60°, в.д. 60°

3. Какое утверждение верное?

- 1) Солнечные лучи в течение года на одной и той же широте падают под одним и тем же углом.
- 2) Земля вращается вокруг Солнца по круговой орбите.
- 3) 21 марта солнечные лучи падают вертикально на южный тропик.
- 4) Время любого часового пояса к востоку от него на час опережает предыдущий.

4. Выберите породу, соответствующую закономерности данного ряда: известняк, природный газ, нефть:

- 1) глина   2) торф   3) песок   4) туф

5. Выберите правильный ряд соответствий между равнинами и их видами:

- 1. Амазонская   а. возвышенность
- 2. Прикаспийская   б. плоскогорье
- 3. Аравийское   в. низменность
- 4. Среднерусская   г. впадина

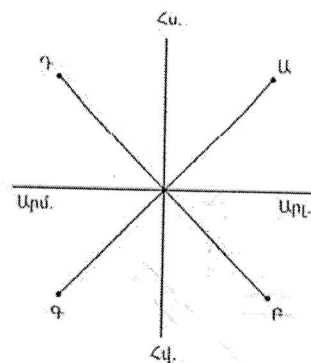
- 1) 1-а, 2-б, 3-в, 4-г
- 2) 1-в, 2-г, 3-б, 4-а
- 3) 1-в, 2-г, 3-а, 4-б
- 4) 1-а, 2-в, 3-г, 4-б

Տարբերակ 6

1. Նկարում Դ կետի ազիմուտը հավասար է.

1) 225° 3) 45°

2) 135° 4) 315

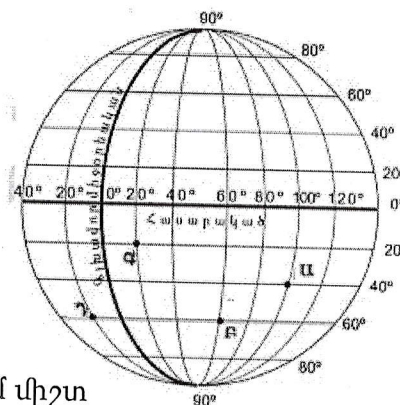
2. Նկարում Բ կետի աշխարհագրական կոորդինատներն են.

1) հս. լ. 60°, արմ. ե. 60°

2) հս. լ. 60°, արլ. ե. 60°

3) հվ. լ. 60°, արմ. ե. 60°

4) հվ. լ. 60°, արլ. ե. 60°

3. Ո՞ր պնդումն է ճիշտ.

1) Արեգակի ճառագայթները նույն լայնության վրա տարվա ընթացքում միշտ նույն անկյան տակ են ընկնում:

2) Երկիրն Արեգակի շուրջը պտտվում է շրջանաձև ուղեծրով:

3) Մարտի 21-ին Արեգակի ճառագայթներն ուղղահայաց են ընկնում հարավային արևադարձի վրա:

4) Յուրաքանչյուր ժամային գոտուց արևելք ընկած գոտու ժամանակը 1 ժամով առաջ է նախորդից:

4. Ընտրել կրաքար, բնական գազ, նավթ շարքի օրինաչափությանը համապատասխանող ապարը.

1) կավ 2) տորֆ 3) ավազ 4) տուֆ

5. Ընտրել հարթավայրերի անվանումների և դրանց համապատասխանող հարթավայրի տեսակների համապատասխանությունների ճիշտ շարքը.

1. Ամազոնի ա. բարձրավայր

2. Մերձկասպյան բ. սարահարթ

3. Արաբական գ. դաշտավայր

4. Միջինուսական դ. ցածրավայր

1) 1-ա, 2-բ, 3-գ, 4-դ

2) 1-գ, 2-դ, 3-բ, 4-ա

3) 1-գ, 2-դ, 3-ա, 4-բ

4) 1-ա, 2-գ, 3-դ, 4-բ

6. Какое утверждение верное?

- 1) Туман возникает над поверхностью Земли в верхних слоях атмосферы.
- 2) В пасмурные дни ночью теплее, чем в ясные дни.
- 3) Из перистые облака выпадает мелкий, продолжительный дождь или снег.
- 4) Облака образуются в приземных слоях атмосферы.

7. Какое утверждение верное?

- 1) Давление холодного воздуха выше, чем давление теплого воздуха.
- 2) Давление в центре антициклона ниже, чем на периферии.
- 3) При спуске с гор атмосферное давление понижается.
- 4) В безоблачные дни самая высокая температура воздуха наблюдается ранним утром.

8. Озера, образовавшиеся в разломах (грабенах) земной коры, называются:

- 1) тектонические
- 2) озера-старицы
- 3) остаточные
- 4) запрудные

9. Выберите неверную пару "равнина-часть света":

- 1) Месопотамия — Азия
- 2) Деканская — Азия
- 3) Северо-Германская — Европа
- 4) Ленкоранская — Европа

10. Действующие вулканы:

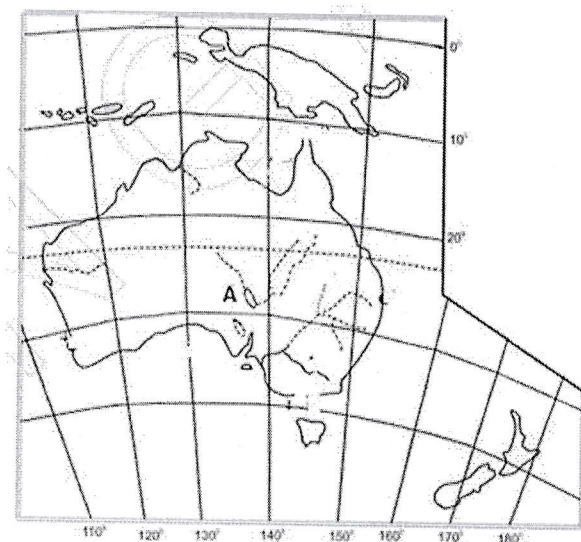
- 1) Эльбрус и Казбек
- 2) Килиманджаро и Винсон
- 3) Джомолунгма и Монблан
- 4) Камерун и Этна

11. Какое озеро на карте Австралии обозначено буквой А?

- 1) Эйр
- 2) Виннипег
- 3) Маракайбо
- 4) Эри

12. Какое утверждение верное?

- 1) Озеро Байкал имеет вулканическое происхождение.
- 2) Озеро Рудольф - пресноводное.
- 3) Озеро Танганьика — вторая в мире по глубине.
- 4) Чад — озеро кратерного происхождения.

6. Ո՞ր պնդումն է ճիշտ.

- 1) Մառախուղն առաջանում է Երկրի մակերևույթից բարձր շերտերում:
- 2) Գիշերը ամպամած օրերին ավելի տաք է, քան պարզկա օրերին:
- 3) Փետրավոր ամպերից առաջանում է մանրամաղ, երկարատև անձրև կամ ձյուն:
- 4) Ամպն առաջանում է մթնոլորտի երկրամերձ շերտերում:

7. Ո՞ր պնդումն է ճիշտ.

- 1) Մառը օդի ճնշումն ավելի մեծ է, քան տաք օդինը:
- 2) Անտիցիկլոնի կենտրոնում ճնշումն ավելի ցածր է, քան ծայրամասերում:
- 3) Լեռնի վար իջնելիս մթնոլորտային ճնշումը նվազում է:
- 4) Անամպ օրերին ամենուր օդի ամենաբարձր ջերմաստիճանը դիտվում է վաղ առավոտյան:

8. Երկրակեղևի իջած տեղամասերում՝ գրաբեկներում առաջացած լճերը կոչվում են.

- 1) տեկտոնական
- 2) հնահունային
- 3) մասցորդային
- 4) արգելափակման

9. «Հարթավայր — աշխարհամաս» գույգից ընտրել սխալը.

- 1) Միջագետքի — Ասիա
- 2) Դեկանի — Ասիա
- 3) Հյուսիս-Գերմանական — Եվրոպա
- 4) Լենքորանի — Եվրոպա

10. Գործող հրաբուխներ են.

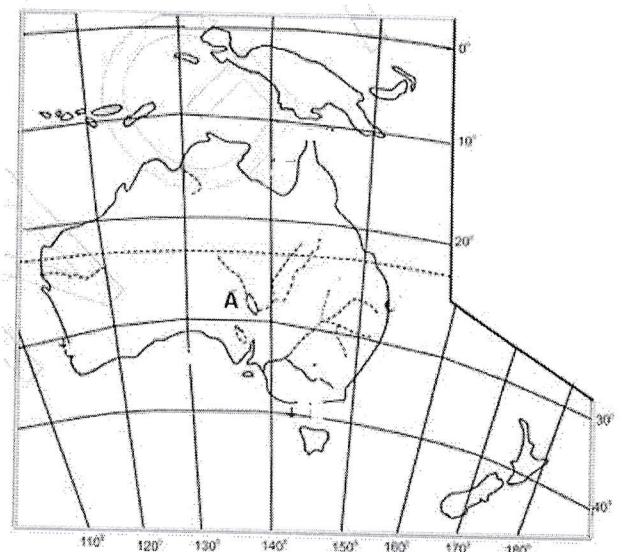
- 1) Էլբրուսը և Կազբեկը
- 2) Կիլիմանջարոն և Վինսոնը
- 3) Ջոմոլունգման և Մոնբլանը
- 4) Կամերունը և Էտնան

11. Քարտեզում A տառով n՞ր լիճն է նշված

- 1) Էյր
- 2) Վինիպեգ
- 3) Մարակայբո
- 4) Էրի

12. Ո՞ր պնդումն է ճիշտ.

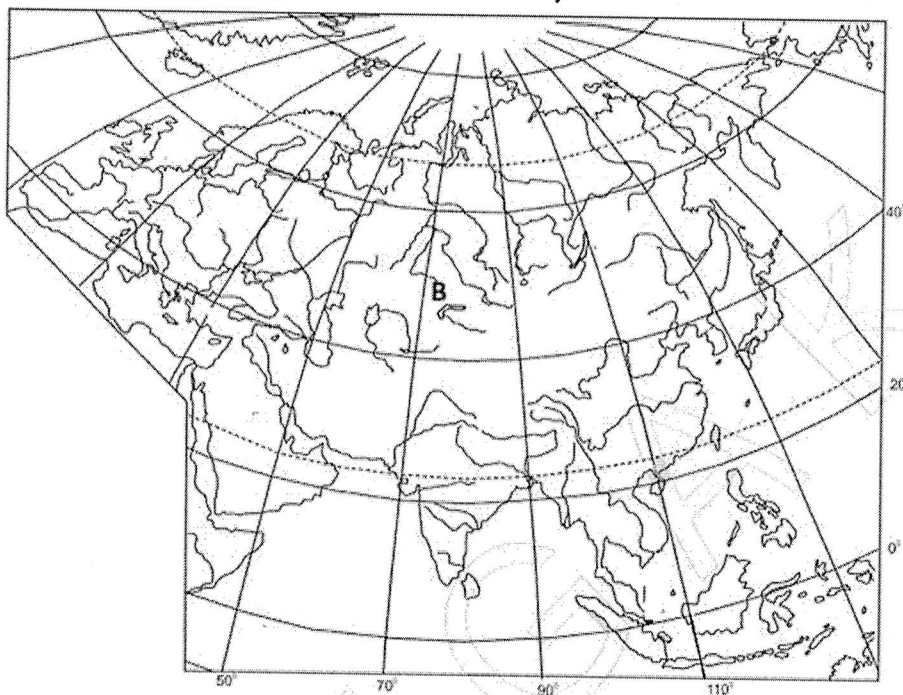
- 1) Բայկալ լիճն ունի հրաբխային ծագում:
- 2) Ռուդոլֆ լիճը քաղցրահամ է:
- 3) Տանգանիկա լիճը խորությամբ երկրորդն է աշխարհում:

13. В каком ряду все географические объекты относятся к Африке?

- 1) Паданская низменность, гора Винсон, озеро Иссык-Куль.
- 2) Ла-Платская низменность, вулкан Орисаба, озеро Эри.
- 3) Лаврентийское плоскогорье, вулкан Котопахи, Большое Медвежье озеро.
- 4) Пустыня Намиб, вулкан Камерун, озеро Тана.

14. Какое озеро на карте Евразии обозначено буквой В?

- 1) Балхаш   2) Байкал   3) Аральское   4) Каспийское

15. Какое утверждение верно?

- 1) Топливная промышленность занимается производством электроэнергии и доставкой ее потребителю.
- 2) Около 9/10 мировых запасов нефти сосредоточено в странах Африки.
- 3) Приливные электростанции не загрязняют окружающую среду.
- 4) 70% мирового производства электроэнергии приходится на АЭС.

16. Внутренними странами являются:

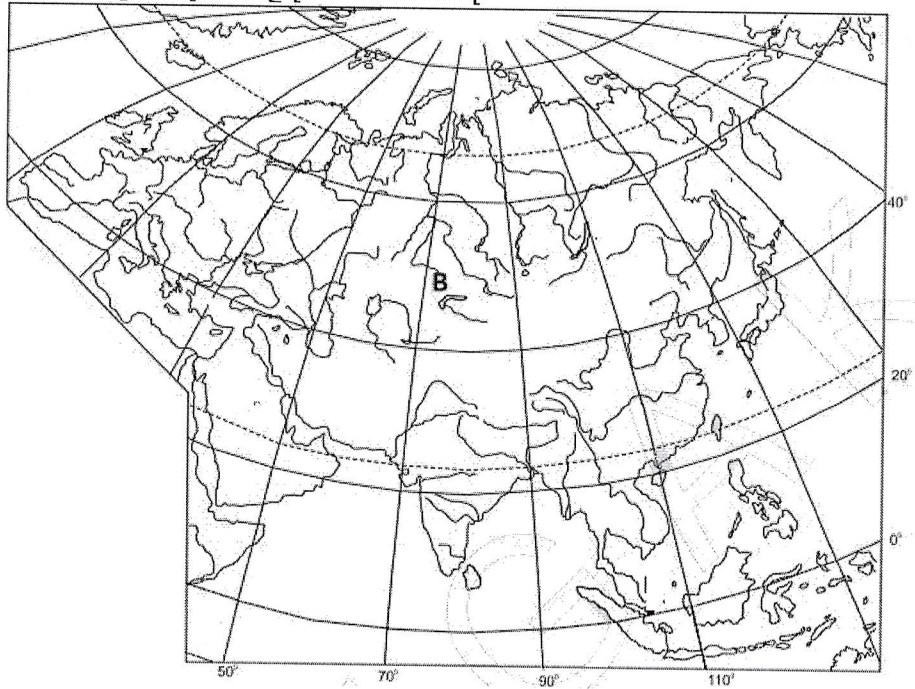
- 1) Египет и ЮАР   3) Боливия и Парагвай
2) Индия и Мьянма   4) Аргентина и Бразилия

4) Չադը խառնարանային ծագման լիճ է:

13. Ո՞ր շարքի բոլոր աշխարհագրական օբյեկտներն են Աֆրիկայում.

- 1) Պադանի դաշտավայր, Վինսոն լեռ, Իսիկ Կուլ լիճ
- 2) Լա Պլատայի դաշտավայր, Օրիսաբա հրաբուխ, Էրի լիճ
- 3) Լավրենտյան սարահարթ, Կոտոպախի հրաբուխ, Մեծ արջի լիճ
- 4) Նամիբ անապատ, Կամերուն հրաբուխ, Թանա լիճ

14. Ո՞ր լիճն է քարտեզում նշված B տառով.

- 1) Բալխաշ   2) Բայկալ   3) Արալյան   4) Կասպից

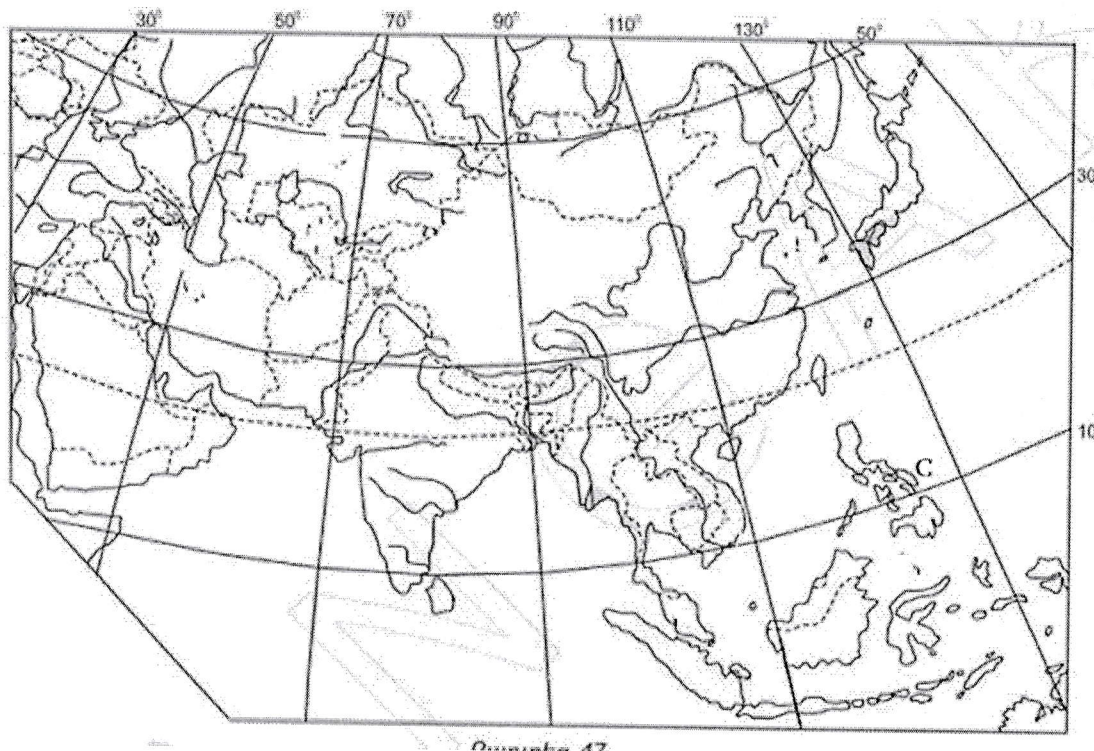
15. Ո՞ր պնդումն է ճիշտ.

- 1) Վառելիքային արդյունաբերությունը զբաղվում է էլեկտրաէներգիայի արտադրությամբ և այն սպառողին մատակարարելով:
- 2) Նավթի համաշխարհային պաշարների շուրջ 9/10-ը կենտրոնացված է Աֆրիկական երկրներում:
- 3) Մակընթացային էլեկտրակայանները շրջակա միջավայրը չեն աղտոտում:
- 4) Էլեկտրաէներգիայի համաշխարհային արտադրության 70 %-ը բաժին է ընկնում ատոմայականներին:

16. Ներգամաքային երկրներ են.

- 1) Եգիպտոսը և ՀԱՀ-ը   3) Բոլիվիան և Պարագվայը
2) Հնդկաստանը և Մյանման   4) Արգենտինան և Բրազիլիան

17. Какая страна на карте Евразии обозначена буквой С?

- 1) Малайзия 2) Индонезия 3) Филиппины 4) Сингапур

18. Страны какого ряда являются крупнейшими как по численности населения, так и по территории?

- 1) Китай, Япония, США
2) Россия, Канада, Индонезия
3) Австралия, Индия, Россия
4) Бразилия, Россия, США

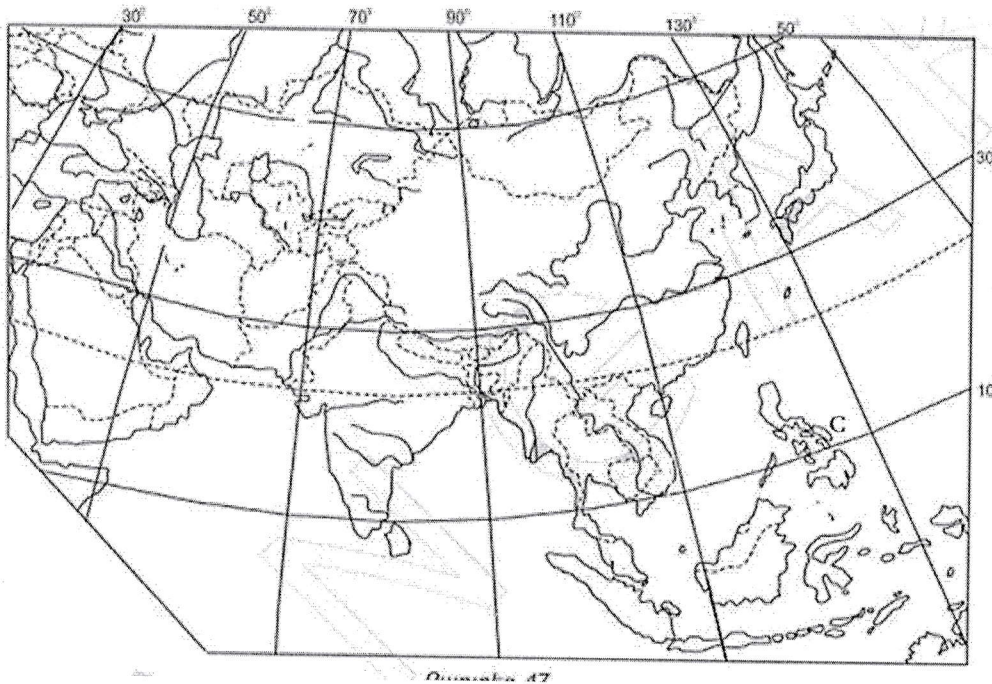
19. Выберите неверную пару "государство – форма правления"

- 1) Иран — республика
2) Нидерланды — республика
3) Оман — монархия
4) Швеция — монархия

20. Какое утверждение верное?

- 1) Для развитых стран характерно расширенное воспроизводство населения.
2) «Демографический кризис» характерен для стран с суженным воспроизводством.
3) Средняя продолжительность жизни населения в развивающихся странах выше, чем в развитых странах.
4) В возрастной структуре населения стран с суженным режимом воспроизводства преобладают дети.

17. Քարտեզում C տառով նշված պետությունն է նշված.

- 1) Մալայզիա 2) Ինդոնեզիա 3) Ֆիլիպիններ 4) Սինգապուր

18. Ո՞ր շարքի երկրներն են գերխոշոր և՛ բնակչության թվով, և՛ տարածքի մեծությամբ.

- 1) Չինաստան, Ճապոնիա, ԱՄՆ
- 2) Ռուսաստան, Կանադա, Ինդոնեզիա
- 3) Ավստրալիա, Հնդկաստան, Ռուսաստան
- 4) Բրազիլիա, Ռուսաստան, ԱՄՆ

19. «Պետություն — կառավարման ձև» գույգերից ընտրել սխալը.

- 1) Իրան — հանրապետություն
- 2) Նիդերլանդներ — հանրապետություն
- 3) Օման — միապետություն
- 4) Շվեդիա — միապետություն

20. Ո՞ր պնդումն է ճիշտ.

- 1) Չարգացած երկրներին բնորոշ է բնակչության վերարտադրության ընդլայնված ռեժիմը:
- 2) «Ժողովրդագրական ճգնաժամը» բնորոշ է վերարտադրության նեղացված ռեժիմ ունեցող երկրներին:
- 3) Չարգացող երկրներում բնակչության կյանքի միջին տևողությունն ավելի բարձր է, քան զարգացած երկրներում:
- 4) Վերարտադրության նեղացված ռեժիմ ունեցող երկրների բնակչության տարիքային կազմում գերակշռում են երեխաները:

21. В каких странах доля электроэнергии производимой на ГЭС велика:

- 1) Египет и Эфиопия
- 2) Саудовская Аравия и ОАЭ
- 3) Канада и Россия
- 4) Азербайджан и Турция

22. Выбрать верную пару "страна-лидер — отрасль сельского хозяйства или производство":

- 1) Индия — сахарный тростник
- 2) Монголия — свиноводство
- 3) Франция — джут
- 4) Израиль — пшеница

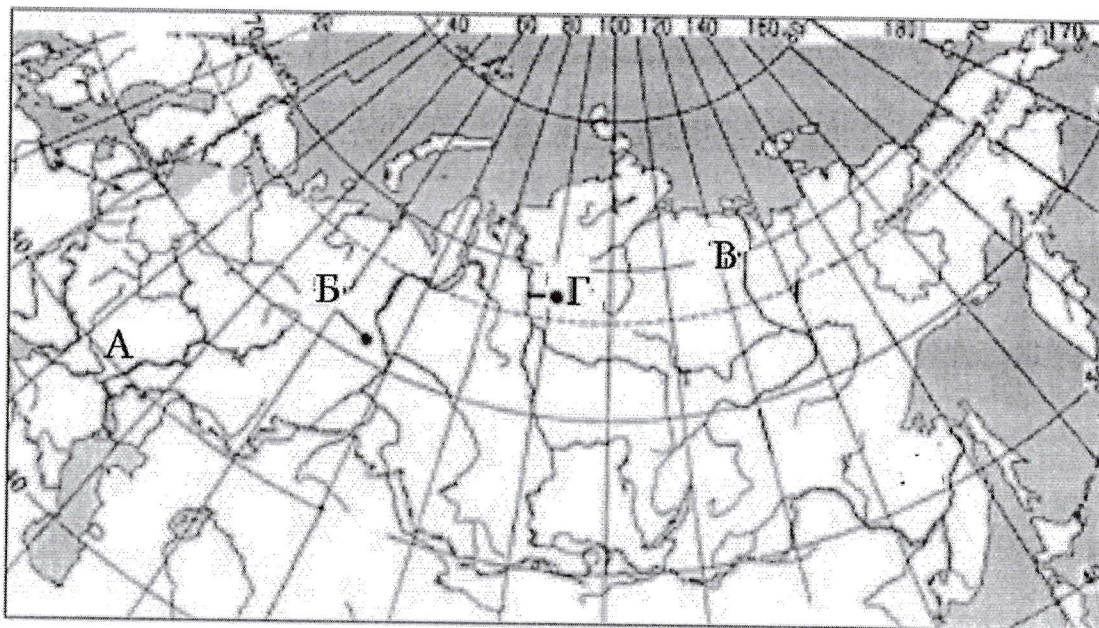
23. Какое утверждение о Российской Федерации неверное?

- 1) Территория страны составляет 17 миллионов км²
- 2) Чтобы не допустить «демографического взрыва», в стране проводится демографическая политика сокращения роста населения.
- 3) Страна выделяется высоким уровнем урбанизации.
- 4) По государственному устройству — федеративная республика.

24. Какие страны имеют сухопутную границу с Россией?

- 1) Венгрия и Норвегия
- 2) Казахстан и Финляндия
- 3) Болгария и Молдова
- 4) Казахстан и Туркменистан

25. Какая река на карте обозначена буквой А?

- 1) Амур
- 2) Волга
- 3) Лена
- 4) Обь

21. Տրված գույգերից որի^օ երկրներում է մեծ ջրէկների արտադրած էլեկտրաէներգիայի բաժինը.

1) Եգիպտոս և Եթովպիա   3) Կանադա և Ռուսաստան

2) Սաուդյան Արաբիա և ԱՄԷ   4) Ադրբեջան և Թուրքիա

22. «Առաջատար երկիր — գյուղատնտեսության ճյուղ կամ արտադրություն» գույգերից ընտրել ճիշտը.

1) Հնդկաստան — շաքարեղեգ

2) Մոնղոլիա — խոզաբուծություն

3) Ֆրանսիա — ջուտ

4) Իսրայել — ցորեն

23. Ռուսաստանի Դաշնության վերաբերյալ ո՞ր պնդումն է սխալ.

1) Երկրի տարածքը կազմում է 17 մլն քառ. կմ:

2) «Ժողովրդագրական պայթյունը» կանխելու նպատակով երկիրը վարում է բնակչության աճի կրճատման ժողովրդագրական քաղաքականություն:

3) Աչքի է ընկնում ուրբանիզացման բարձր մակարդակով:

4) Ըստ պետական կառուցվածքի՝ դաշնային հանրապետություն է:

24. Ո՞ր պետությունները Ռուսաստանի հետ ցամաքային սահման ունեն.

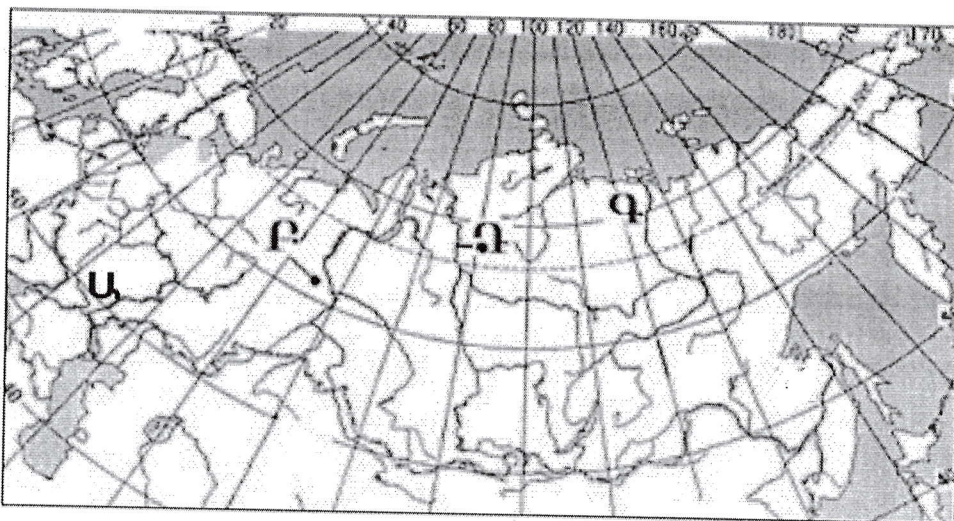
1) Հունգարիան և Նորվեգիան

2) Ղազախստանը և Ֆինլանդիան

3) Բուլղարիան և Մոլդովան

4) Ղազախստանը և Թուրքմենստանը

25. Քարտեզում Ա տառով ո՞ր գետն է նշված.

1) Ամուր

2) Վոլգա

3) Լենա

4) Օբ

26. Выберите верную пару "месторождение – горная порода".

- 1) Соликамск — полиметаллические руды   3) Самотлор — медь
2) Кузбасс — уголь   4) Канск-Ачинск — нефть

27. Какой из перечисленных городов считается самым крупным по численности населения?

- 1) Архангельск   2) Ижевск   3) Саратов   4) Новосибирск

28. Какое утверждение об Армянском нагорье верно?

- 1) Расположено в тропическом климатическом поясе.
2) Хорошо выражена горизонтальная зональность.
3) Климат континентальный.
4) На поверхности отсутствуют вулканические горные массивы.

29. Выберите неверную пару "озеро-происхождение"

- 1) Парвана, Ханчали — вулканические.
2) Кари, Сев — ледниковые
3) Севан, Ван — тектоническо-вулканические.
4) Урмия, Акна – тектонические.

30. Какое утверждение неверное?

- 1) Количество пасмурных дней в году наименьшее в Мартуни.
2) Самая высокая температура в РА (+43,7°) зафиксирована на юге Зангезура (Мегри).
3) В РА наибольшее количество осадков выпадает на вершинах Арагаца и Капутджуха.
4) Самая низкая температура, зафиксированная в РА, составляет -42,6°С.

31. Выбрать верный ряд "марз –электростанция":

1. Котайк   а. Армянская АЭЖ
2. Армавир   б. Татевская
3. Лори   в. Гюмушская
4. Сюник   г. Дзорагетская

- 1) 1-б, 2-г, 3-а, 4-в
2) 1-г, 2-а, 3-б, 4-в
3) 1-а, 2-б, 3-в, 4-г
4) 1-в, 2-а, 3-г, 4-б

32. Какое утверждение верно?

- 1) В РА отсутствуют месторождения черных металлов.

26. «Հանքավայր — հանքատեսակ» գույգերից ընտրել ճիշտը.

1) Սոլիկամակ — բազմամետաղ 3) Սամոտլոր — պղինձ

2) Կուզբաս — ածուխ 4) Կանակ-Աջինակ — նավթ

27. Թվարկած քաղաքներից ո՞րն է համարվում բնակչության թվով ամենախոշորը

1) Արխանգելսկ 2) Իժեվսկ 3) Մարատով 4) Նովոսիբիրսկ

28. Հայկական լեռնաշխարհի վերաբերյալ ո՞ր պնդումն է ճիշտ.

1) Գտնվում է արևադարձային կլիմայական գոտում:

2) Լավ է արտահայտված հորիզոնական զոնայականությունը:

3) Կլիման ցամաքային է:

4) Մակերևույթում բացակայում են հրաբխային լեռնազանգվածները:

29. «Լճեր — գոգավորության ծագում» գույգերից ընտրել սխալը.

1) Փարվանա, Խանչալի — հրաբխային

2) Քարի, Սև — սառցադաշտային

3) Սևան, Վանա — տեկտոնահրաբխային

4) Ուրմիա, Ակնա — տեկտոնական

30. Ո՞ր պնդումն է սխալ.

1) Տարվա ընթացքում ամպամած օրերի թիվը ամենաքիչը Մարտունիում է:

2) ՀՀ-ում ամենաբարձր ջերմաստիճանը (+43,7°) գրանցվել է Զանգեզուրի հարավում (Մեղրի):

3) ՀՀ-ում ամենաշատ տեղումներ թափվում են Արագած և Կապուտջուղ լեռնազագագաթներին:

4) ՀՀ-ում գրանցված ամենացածր ջերմաստիճանը -42,6°C է:

31. Ընտրել «մարզ – էլեկտրակայան» համապատասխանությունների ճիշտ

շարքը.

1. Կոտայք ա. Հայկական աէկ

2. Արմավիր բ. Տաթև

3. Լոռի գ. Գյումուշի

4. Սյունիք դ. Չորագետի

1) 1-բ, 2-դ, 3-ա, 4-գ

2) 1-դ, 2-ա, 3-բ, 4-գ

3) 1-ա, 2-բ, 3-գ, 4-դ

4) 1-գ, 2-ա, 3-դ, 4-բ

- 2) Одной из отраслей международной специализации РА является цветная металлургия.
- 3) Металлургическими центрами РА являются Раздан и Севан.
- 4) Минералы цветных металлов РА богаты и не требуют обогащения.

33. Атмосферное давление у подножия горы составляет 740 мм, а на вершине горы 460 мм.

33.1 Определить относительную высоту горы.

33.2 Определить абсолютную высоту горы.

34. Площадь поперечного сечения 5 м^2 , скорость воды в реке 2 м/с,

34.1 Определить расход воды.

34.2 Определить сток реки за 2 часа.

35. Население страны составляет 10 миллионов человек, абсолютное число сельских жителей 3 миллионов, площадь 100 тыс. составляет км^2 .

35.1 Определить уровень урбанизации.

35.2. Определить среднюю плотность населения.

36. Население страны 90 000 человек, коэффициент естественного прироста 15‰. За год иммиграция составила 1800 человек, эмиграция 700 человек.

36.1 Определить абсолютный естественный прирост населения.

36.2 Определить численность населения через год.

32. Ո՞ր պնդումն է ճիշտ.

- 1) ՀՀ-ում սև մետաղների հանքանյութերը բացակայում են:
- 2) ՀՀ միջազգային մասնագիտացման ճյուղերից է գունավոր մետաղաձուլությունը:
- 3) ՀՀ մետաղաձուլական կենտրոններից են Հրազդանը և Սևանը:
- 4) ՀՀ գունավոր մետաղների հանքանյութերը հարուստ են, և հարստացման կարիք չի զգացվում:

33. Լեռան ստորոտին մթնոլորտային ճնշումը 740 մմ է, իսկ գագաթին՝ 460 մմ.

33.1 Որոշել Լեռան հարաբերական բարձրությունը:

33.2 Որոշել Լեռան բացարձակ բարձրությունը:

34. Գետի կենդանի կտրվածքի մակերեսը 5 մ² է, գետի ջրի արագությունը՝ 2 մ/վ.

34.1 Որոշել գետի ծախսը:

34.2 Որոշել գետի հոսքը 2 ժամում:

35. Երկրի բնակչության թիվը 10 մլն է, գյուղաբնակների բացարձակ թիվը՝ 3 մլն, տարածքի մակերեսը՝ 100 հազ. կմ²

35.1 Որոշել ուրբանիզացման մակարդակը:

35.2 Որոշել բնակչության միջին խտությունը:

36. Երկրի բնակչության թիվը 90000 է, բնական աճի գործակիցը՝ 15%: Տարվա ընթացքում ներգաղթը կազմել է 1800 մարդ, արտագաղթը՝ 700 մարդ.

36.1 Որոշել բնակչության բացարձակ բնական աճը:

36.2 Որոշել բնակչության թիվը մեկ տարի անց: